

have Plads i Slottet, følgende Svar. Af Højesterets Formand fik jeg det Svar, at for Højesteret vare de alle 3 brugelige. Af Rigsdagens Formænd fik jeg et forskelligt Svar. Landstingets Formand var jo nemlig i Princippet — jeg siger „jo“, thi det kan ikke være tvivlsomt for de Herrer efter den Redegørelse, der er meddelt fra Formændenes Side — saa enig med de 4 Arkitekter, at han meget nødig indlod sig paa en Udtalelse om de 3 foreliggende Projekter. Hans Udtalelser resulterede dog i, at Nyrops Plan kunde han ikke tilraade til Brug for Rigsdagen, Clemmensens var maaske den bedste, Thorvald Jørgensens havde tabt sin Interesse for ham. Alle 3 maatte i ethvert Tilfælde omarbejdes, inden de efter hans Mening kunde afgive tilfredsstillende Lokaler for Rigsdagen. Folketingets Formand derimod udtalte, særlig støttet til Rigsdagens Bureauchef, at navnlig Thorvald Jørgensens Plan maatte siges at være tilfredsstillende for Rigsdagens Krav. Kongehusets Repræsentanter udtalte bestemt, at Nyrops Plan var ubrugelig for Kongehuset. De andre 2 kunde bruges. Den ene af dem foretrak saa af andre Hensyn Clemmensens Plan, den anden var derimod afgjort for Thorvald Jørgensens. Dette med Hensyn til de Udtalelser, jeg modtog om Brugeligheden af de Projekter, der her foreligge. Derefter maatte jeg lægge Nyrops Projekt til Side, thi naar det erklæredes ikke at fyldestgøre de Krav, der stilles fra en af de Institutioner, som ifølge Loven skulle have Plads deri, tør jeg ikke akceptere det. Saa blev der for mig kun de 2 andre tilbage: Clemmensens og Jørgensens, og der var det altsaa, som udtalt i Bemærkningerne, at Flertallet af dem, som jeg havde kaldt til Raads, og som overhovedet indlod sig paa at svare, erklærede sig bestemt for Thorvald Jørgensens Plan.

Allerede dette var for mig Grund nok til at vælge denne, men jeg vedkender mig iøvrigt aabent, at dette ogsaa stemmer med min egen Anskuelse om, hvilket af disse 2 Projekter der bør vælges. Jeg maa her indskyde, at den økonomiske Fordring, som Loven stiller, at Slottet ikke maa koste over 6 Mill. Kr., forstaaet paa den Maade, som jeg før nævnte, fyldestgøres af alle 3 Projekter, ogsaa af Nyrops. De Beregninger og Overslag, der ledsage dem, ere gennemsete af det samme sagkyndige Medlem af Kommissionen, der havde gennemset de først indleverede 28 Projekter, nemlig Murmester Broe. Naar ogsaa jeg har ment

at burde foretrække Thorvald Jørgensens for Clemmensens, saa er det for det første, fordi jeg ikke synes, at der i Clemmensens Plan bydes Rigsdagen en tilstrækkelig værdig Opgang. Den faar nemlig ifølge dette Projekt slet ingen fælles Opgang. Der bliver de 3 Porte, som fra Ridebanen føre ind til Slotsgaarden, og i de 2 yderste af disse findes saa, naar man kommer fra Ridebanen, til højre en Opgang til Folketinget, til venstre en Opgang til Landstinget. Det hele er kun en Gennemkørsel til Slotsgaarden. Men ved Siden deraf vil jeg ganske vist fremhæve, at Helhedsindtrykket forekommer mig afgjort mere tiltalende ved Jørgensens Plan end ved Clemmensens. Om den kunstneriske Side tør jeg ikke udtale mig, i hvert Fald kun med stort Forbehold, men det umiddelbare Skønhedsindtryk har for mig været langt mere tiltalende ved Jørgensens taarnprydede Slot end ved den firkantede Bygning, ganske ens til alle Sider, som foreligger i Clemmensens Projekt, med den indelukkede Gaard og uden den smukke Kolonnade.

Endnu ønsker jeg at henlede Opmærksomheden paa, at jeg i Bemærkningerne til Lovforslaget har indført følgende Bemærkninger: „Man maa forbeholde sig Ret til i Detaillerne at foretage saadanne Ændringer, som ved Planernes yderligere Bearbejdelse og Arkitektens Forhandlinger med de Institutioner, som skulle benytte Slottet, maatte vise sig ønskelige.“ Jeg haaber, at man vil erkende, at det er rigtigt, at Ministeren forbeholder sig dette, for at man ikke skal være altfor slavisk bundne ved de Linier og Inddelinger af Rummen, som nu findes i de foreliggende Tegninger. Hvis mit Forslag maatte blive vedtaget med denne Frihed til at foretage mindre Ændringer, aabnes der ogsaa Udvæj til at imødekomme Ønsker vedrørende disse Enheltheder, som maatte fremkomme her under Forhandlingerne eller endog først efter, at Forslaget er vedtaget. Jeg skal saaledes nævne, at naar man, hvad jeg har hørt, har yttret Betænkneligheder overfor Thorvald Jørgensens Projekt i Retning af, at Rigsdagen kun havde sin Indgang fra Kavalergaarden, saa vilde det ikke være udelukket, det tør jeg sige efter Konference med Arkitekten, at man ogsaa kan skaffe en anden Indgang direkte fra Slotspladsen, idet man paa Sidefløjenes to Endeflader, der vende ud mod Slotspladsen, kan anbringe standsmæssige Indgange dels til Rigsdagen, dels til Højesteret, og det vil jeg altsaa anse mig bemyndiget til at gøre